

gelse til under ekstraordinære forhold at begrænse tjenstgørende militært personels deltagelse i politiske foreninger eller forsamlinger, uanset hvor de befinder sig. Udtrykket ekstraordinære forhold omfatter væbnet konflikt, herunder konflikter som Danmark er engageret i uden for landets grænser såsom operationer i for eksempel Afghanistan og Irak, og der skabes derfor formelt en mulighed for at indskrænke frihedsrettigheder for personellet løbende.

Efter mindretallets opfattelse har der i udvalgsarbejdet ikke kunnet påvises absolut nødvendige begrundelser for at hjemle adgangen til at indskrænke det militære personels almindelige frihedsrettigheder, således som udvalgets kommissorium foreskriver. Hensynet til forsvarets omdømme er efter mindretallets opfattelse ikke tilstrækkelig begrundelse til at militært personel skal tåle særegne indskrænkninger af de almindelige frihedsrettigheder, som er centrale, jf. i denne forbindelse også Den Europæiske Menneskerettighedskonvention artikel 10 og 11.

Mindretallet finder endvidere, at der som udgangspunkt for Danmark bør være overensstemmelse mellem anvendelsesområdet for udvalgets forslag til § 27 og artikel 15 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, hvoraf det fremgår, at staten under krig eller anden offentlig faretilstand, der truer nationens sikkerhed, kan gøre indgreb i rettigheder beskyttet af konventionen, i det omfang det er strengt påkrævet af situationen.

Der henvises til betænkningen, siderne 402 - 405.

3.11.3. Forsvarsministeriets overvejelser

Forsvarsministeriet har overvejet, om der fortsat bør være en bestemmelse i militær straffelov, som giver mulighed for forsvarsministeren til i visse begrænsede situationer og med respekt for Menneskerettighedskonventionens bestemmelser at kunne forbyde tjenstgørende militært personel at deltage i politiske foreninger eller forsamlinger. Det må erkendes, at bestemmelsens praktiske anvendelsesområde er yderst begrænset, og dens baggrund har næppe i dag tilstrækkelig selvstændig betydning til fortsat at kunne opretholdes også set i lyset af, at militært personel kun bør undergives særregler om straffeansvar, når dette er absolut nødvendigt. Udvalgets forslag til en sådan bestemmelse er derfor udeladt af lovforslaget.

3.12. Krigstidsbestemmelserne

3.12.1. Gældende ret

Militær straffelov indeholder forskellige bestemmelser, som gælder under *krig*. Flere af reglerne i lo-

vens kapitel 7 om pligtforsømmelser indeholder således skærpede strafferammer for pligtstridige forhold begået i krig, f.eks. for ulydighed, mytteri, udeblivelse og vagtforseelser. Endvidere findes i lovens kapitel 8 om »forbrydelser mod forsvarsmagtens kampdygtighed« nogle bestemmelser, som har til formål, navnlig i krigstid, at beskytte det militære forsvars vitale interesser. Som eksempler på disse bestemmelser kan nævnes krigsforræderi efter § 33 og militær spionage efter § 34. Kapitel 7 indeholder desuden bestemmelser, der har til formål at beskytte enkeltpersoner under krig. Det gælder især § 25, som kriminaliserer centrale overtrædelser af krigens folkeret, jf. herom nærmere nedenfor under punkt 3.13.

3.12.2. Udvalgets overvejelser

Udvalget foreslår de gældende bestemmelser i militær straffelov, der vedrører krigstid, opretholdt. Det gælder både skærpede strafferammer for pligtforsømmelser og bestemmelser, der kriminaliserer forbrydelser rettet mod det militære forsvar under krig.

Der henvises til betænkningen, side 28.

3.12.3. Forsvarsministeriets overvejelser

Forsvarsministeriet kan tilslutte sig udvalgets forslag. Lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

3.13. Militær straffelov § 25 (lovforslagets § 36)

3.13.1. Gældende ret

Militær straffelov § 25 kriminaliserer en række overtrædelser af krigens folkeret begået under væbnet konflikt. Danmark er efter folkeretten i et vist omfang forpligtet til at retsforfølge sådanne overtrædelser, og bestemmelsen udgør derfor en vigtig del af opfyldelsen af Danmarks internationale forpligtelser. Formålet med militær straffelov § 25, stk. 1, er at sikre materiel straffehjemmel for overtrædelser af krigens folkeret, der ikke er dækket af andre danske straffebestemmelser.

For en nærmere gennemgang af den gældende bestemmelse henvises til betænkningen, siderne 113 - 124.

3.13.2. Udvalgets overvejelser

§ 25, stk. 1, 1. punktum, indeholder et konkret forbud mod en bestemt krænkelse af krigens folkeret, nemlig misbrug af kendetegn mv. forbeholdt personer, indretninger og materiel, der er bestemt til at yde hjælp til sårede eller syge.